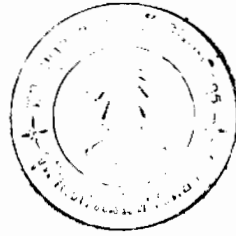

บทที่ •

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันบริบทวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จนยากที่นิสิตนักศึกษา ตลอดจนนักวิชาการต่าง ๆ จะติดตามเรื่องที่ต้องการได้ทัน ฉะนั้นหนังสือตำราวิชาการ จึงมีความสำคัญยิ่งในการช่วยส่งเสริมการศึกษาและการค้นคว้าวิจัย เพราะหนังสือช่วยให้คนได้คิด ได้เข้าใจในศิลปวิชาการแขนงต่าง ๆ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และการทำนายในอนาคต ดังพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๐๑ ว่า "คนนั้น นอกจากความรู้ที่ได้รับโดยธรรมชาติแล้ว ยังมีสติปัญญาที่จะค้นคว้าหาความรู้สืบต่อกันมา แต่บรรพบุรุษ มีตำรา ตำรา เป็นอันมาก ซึ่งได้เขียนไว้ให้คนชั้นหลังได้เรียนรู้ถึงวิชาการ และขนบธรรมเนียมประเพณีอันชอบด้วยศีลธรรม"^๑ จึงเห็นได้ว่า หนังสือตำราเป็นสิ่งจำเป็นต่อการศึกษามาเป็นเวลายาวนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาชั้นอุดมศึกษา นอกจากจะศึกษาในห้องเรียนแล้ว ยังต้องมีการค้นคว้า วิจัย นอกห้องเรียนควบคู่กันไป อีกทั้งประเทศที่กำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทย หนังสือตำราย่อมมีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคนและประเทศ แต่ทั้งนี้ปัญหามีอยู่ว่า นิสิต นักศึกษา รวมทั้งนักวิจัยต่าง ๆ มักนิยมใช้ตำราหรือเอกสารภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ มากกว่าภาษาไทย เนื่องจากหนังสือตำราภาษาไทยมีน้อยไม่ทันกับความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ ถึงแม้ว่าปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ตระหนักถึงความจำเป็นในการใช้หนังสือตำราภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าวิจัยดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ ๓ (๒๕๑๕-๒๕๑๙) ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระบุว่า ให้ส่งเสริม

^๑จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประวัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๔๕๔-๒๕๐๙

การวิจัย และการสร้างตำราระดับอุดมศึกษาให้มากขึ้นทุกวิถีทาง โดยกำหนดให้การวิจัย และการสร้างตำราดังกล่าวเป็นงานส่วนหนึ่งของอาจารย์^๑ แต่อย่างไรก็ตามการผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษาก็ยังมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ ผู้วิจัยค้นคว้ายังคงต้องอาศัยตำราภาษาต่างประเทศอยู่นั่นเอง ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในการแปลและการตีความมาก ดังที่ได้เห็นความจำเป็นของนิสิต นักศึกษา ตลอดจนนักวิจัยของไทยในเรื่องนี้ ผู้เขียนจึงเห็นว่า สมควรที่จะได้ศึกษาปัญหาการผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษาของไทยและหาแนวทางแก้ไขอุปสรรคเหล่านั้น เพื่อประโยชน์ในการผลิตหนังสือตำราระดับนี้ให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น และเพื่อความก้าวหน้าของผู้ศึกษาค้นคว้าทั้งหลาย ดังที่ว่า "ฐานของศึก คือ อริ ฐานของชีวิต คือ หนังสือ"^๒

การสำรวจและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

การสำรวจหรืองานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษาของไทยยังไม่เคยมีผู้ใดเคยทำมาก่อน แต่ได้มีการสำรวจและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการผลิตหนังสือในประเทศไทย ซึ่งมีเรื่องการผลิตหนังสือตำราระดับอุดมศึกษาแทรกอยู่ในการวิจัยเหล่านั้นไม่มากนักจึงนับได้ว่างานสำรวจและวิจัยอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกับวิจัยนี้ก็พอมีอยู่บ้างเช่น

ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ อลิซ เอช. พาล์มเมอร์ ได้ทำการสำรวจเรื่อง "Textbook Needs in Thailand 1965-1980" ผลจากการสำรวจปรากฏว่า หนังสือตำราระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไม่เพียงพอ ระดับอุดมศึกษาไม่มีเลย และในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า คาดว่าจำนวนนักเรียนระดับประถมศึกษาและอุดมศึกษาจะเพิ่มเป็น ๒ เท่า ส่วนระดับมัธยมศึกษาจะเพิ่มเป็น ๔ เท่า จึงจำเป็นต้องจัดหาแบบเรียนให้เพียงพอทุกระดับชั้นและสาขาวิชา ได้คาดคะเนจำนวนหนังสือแบบเรียนในระดับชั้นประถม มัธยม และมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๒๓ ว่า ควรมีเท่าไร พร้อมกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาหนังสือ

^๑ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ประวัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๔๑๐-๒๕๑๔

(พระนคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐), หน้า ๑๓.

^๒ เป็นคำขวัญที่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดคำขวัญในงานสัปดาห์หนังสือประจำปี ๒๕๒๐.

ตำราระดับชั้นต่าง ๆ เนื้อหาของหนังสือตำราในสาขาวิชาต่าง ๆ การปรับปรุงเทคนิคการพิมพ์หนังสือตำรา การปรับปรุงหนังสือตำราในสถาบันการศึกษาชั้นสูงและโรงเรียนฝึกหัดครู การพิมพ์หนังสือตำราและการจำหน่ายของสำนักพิมพ์เอกชน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหนังสือตำราในประเทศไทย^๑

ปี ๒๕๐๕ แม้นมาส ชาวลิต ได้สำรวจเกี่ยวกับวัสดุเพื่อการอ่านในประเทศไทย เสนอต่อองค์การยูเนสโก โดยกล่าวถึง ลักษณะของภาษาไทย ความสามารถในการอ่านของคนไทย จำนวนเครื่องพิมพ์และอุปกรณ์การพิมพ์ สมาคมผู้จัดพิมพ์และปัญหาการพิมพ์ ประวัติความเป็นมาของการผลิตหนังสือจำหน่าย การผลิตหนังสือของกระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างปี ๒๕๐๒-๒๕๐๖ หมวดวิชาที่ผลิตมาก คือ ความรู้ทั่วไป วรรณคดี สังคมศาสตร์ ศาสนา หมวดวิชาที่ผลิตน้อยคือ วิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ศิลปะและปรัชญา นอกจากนี้ยังได้วิเคราะห์ผลจากปริมาณการผลิตสิ่งพิมพ์ของสำนักพิมพ์ ๖ แห่ง ปรากฏว่า จากจำนวนหนังสือ ๒๖๑๖ ชื่อเรื่อง ในจำนวนนี้ ๓๖๙ ชื่อเรื่องพิมพ์ซ้ำของเดิม มีการผลิตหนังสือนวนิยายมากที่สุด คือ ๕๗๒ ชื่อเรื่อง และที่ผลิตน้อยที่สุด คือ หนังสือเกี่ยวกับการถ่ายรูปเพียง ๒ ชื่อเรื่อง ตอนท้ายกล่าวสรุปเสนอแนะในการผลิตหนังสือของไทย^๒

ในปีเดียวกันนั้น จุริลักษณ์ ศาตมัย ได้เขียนวิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับคิดเสนอต่อแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง "การผลิตและการใช้หนังสืออ้างอิงของไทย" สรุปได้ว่า การผลิตหนังสืออ้างอิงของไทยได้พิมพ์มากใน ปี ๒๕๔๔-๒๕๐๘ และใน ปี ๒๕๐๐ เป็นปีที่เริ่มจัดพิมพ์กันมากขึ้นเป็นลำดับ ที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องมาจากความเจริญทางการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจการครองชีพของประชาชนที่ขึ้นกว่าสมัยก่อน ทั้งหน่วยราชการก็เริ่มสนับสนุนในการจัดทำหนังสือประเภทนี้ หนังสืออ้างอิงประเภทที่ผู้นิยมใช้

^๑Alice H. Palmer, Textbook Needs in Thailand 1965-1980

(Bangkok: Education Division USOM, 1965), 38 pp.

^๒Maenmas Chavalit, Survey Report on Reading Materials in Thailand (Bangkok: Ministry of Education, 1966), 29 pp.

มากคือ พจนานุกรม และสารานุกรม นอกจากนั้น หนังสืออ้างอิงประเภทอื่น ๆ เช่น ตรีชนนีวารสาร บรรณานุกรม หนังสืออ้างอิงทางศิลปะ มีผู้ต้องการใช้มากแต่มีผู้จัดทำน้อย การจัดทำมุ่งแต่ปริมาณมากกว่าคุณภาพ จึงทำให้ชำรุดและเสียหายง่ายและในการพิมพ์ยังขาดเครื่องมือช่วยค้น ทำให้ผู้ใช้ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ การจำหน่ายก็มักจะจำหน่ายในจังหวัดพระนครและธนบุรีเป็นส่วนมาก ไม่มีตัวแทนไปจำหน่ายตามจังหวัดต่าง ๆ ทำให้ไม่แพร่หลาย อีกทั้งผู้ผลิตไม่มีการสำรวจความต้องการของผู้ใช้ก่อน ทำให้มีหนังสืออ้างอิงมากในบางประเภทและบางแขนงวิชาเท่านั้น^๑

ต่อมาได้มีการสำรวจอีกใน ปี ๒๕๑๐ โดย สแตนลีย์ เอ. บาร์เนทท์ และคนอื่น ๆ เรื่อง "Development Book Activities and Needs in Thailand" ซึ่งเป็นรายงานผลการสำรวจระหว่างวันที่ ๒๔ มกราคม ถึง ๑๔ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๖๗ เป็นเรื่องการผลิตหนังสือและอุตสาหกรรมการผลิตหนังสือของไทย กล่าวถึงพัฒนาการการผลิตหนังสือตำราทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา รวมทั้งหนังสืออื่น ๆ นอกโรงเรียน ตลาดหนังสือในเมืองไทยยังอยู่ในวงแคบ สำหรับหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ล้าสมัยและมีจำนวนน้อยมาก เนื่องจากนักศึกษามักนิยมอ่านเอกสารประกอบการสอนที่อาจารย์แจกให้ ฉะนั้นสำนักพิมพ์จึงไม่กล้าเสี่ยงลงทุนในการผลิตตำราชั้นอุดมศึกษานัก และปัญหาในการผลิตหนังสือชั้นอุดมศึกษา คือ อาจารย์ต้องทำงานเต็มเวลาไม่มีเวลาเขียนตำราและขาดทุนทรัพย์ สำนักพิมพ์ไม่กล้าลงทุนเมื่อคาดว่าจะมีผู้ซื้อน้อย ปัญหาผู้แปลไม่มีเวลาทำงานได้อย่างเต็มที่ และที่สำคัญรัฐบาลไม่มีแผนส่งเสริมการผลิตตำราชั้นอุดมศึกษาโดยเฉพาะ ตอนท้ายแนะนำว่า สภาการศึกษาแห่งชาติควรจะตระหนักถึงการใช้หนังสือตำราใน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ฉวีลักษณ์ ศาตมัย, "การผลิตและการใช้หนังสืออ้างอิงของไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกบริหารบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๔), ๓๔๕ หน้า.

ระดับมหาวิทยาลัย และตั้งเป็นโครงการการผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษาขึ้นโดยเฉพาะ^๑

ต่อมาใน ปี ๒๕๑๓ มีวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตของ นางลักขณ์ ไม่น่ายกิจ เสนอต่อแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง "ปัญหาการควบคุมและ บริการทางบรรณานุกรมในประเทศไทย" มีตอนหนึ่งที่สำรวจเกี่ยวกับประเภทและปริมาณสิ่งพิมพ์ที่ผลิตในประเทศไทย จากผลของการค้นคว้าสรุปได้คือ ปริมาณการผลิตสิ่งพิมพ์ในประเทศไทยยังมีไม่มากนัก ตัวเลขที่ได้จากหนังสือสถิติรายปีขององค์การสหประชาชาติ และที่รวบรวม จากหอสมุดแห่งชาติระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๔๔๔-๒๔๔๕ และ ๒๕๐๐-๒๕๑๑ ใน ปี พ.ศ. ๒๔๔๔ มีการผลิตหนังสือมากที่สุด ๔,๔๔๔ ชื่อเรื่อง ใน พ.ศ. ๒๕๐๕ ผลิตน้อยที่สุดเพียง ๑,๐๖๒ ชื่อเรื่อง ประเภทของหนังสือที่ผลิตมากที่สุดคือ หมวดความรู้ทั่วไปพิมพ์มากที่สุดถึง ร้อยละ ๖๕.๑๔ ประเภทที่ผลิตน้อยที่สุดคือ หมวดปรัชญา จำนวนผลิตสูงสุดเพียงร้อยละ ๖ เหตุที่การผลิตหนังสือ น้อยเพราะความสนใจในการอ่านหนังสือของคนไทยยังน้อย ขาดแคลนตัวบุคคลผู้เขียนและ เนื่องจากการขาดหลักเกณฑ์ในการเก็บสถิติทำให้ไม่สามารถทราบสถิติการผลิตสิ่งพิมพ์ได้อย่าง แน่นนอน นอกจากนี้ได้เสนอแนะในเรื่องการผลิตและการเก็บสถิติสิ่งพิมพ์ของไทย ทั้งการ แก้ไขพระราชบัญญัติการพิมพ์ พุทธศักราช ๒๔๔๔ และการแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม พุทธศักราช ๒๔๗๔ ด้วย^๒

ใน ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ กำธร สติรกุล ได้เขียนเรื่อง "Evaluation of Book Development Activities: Thailand" ซึ่งกล่าวถึงความสำคัญของหนังสือต่อการพัฒนา ประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจของชาติระยะที่ ๑-๓ การผลิตหนังสือตำราต่าง ๆ ซึ่งสำนัก

^๑Stanley A. Barnette et al, Development Book Activities and Needs in Thailand (New York: Wolf Management Services, 1967), 160 pp.

^๒นางลักขณ์ ไม่น่ายกิจ, "ปัญหาการควบคุมและบริการทางบรรณานุกรมในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓), ๓๘๐ หน้า.

พิมพ์ต่าง ๆ ผลิตขึ้นใน ปี ๒๕๑๔ จำนวน ๑,๕๐๐ ชื่อเรื่อง ส่วนมากเป็นหนังสือที่พิมพ์ซ้ำ จำนวนหนังสือที่ผลิตทั้งหมด ๓๐ ล้านเล่ม ซึ่งเท่ากับประมาณ ๔ เล่มต่อนักเรียน ๑ คน นอกจากนี้กล่าวว่า ความสะดวกในการพิมพ์ยังไม่เพียงพอ ปัญหากระดาษต้องสั่งจากต่างประเทศ อุตสาหกรรมการพิมพ์ไม่ได้รับการส่งเสริม ขาดผู้พิมพ์ที่ชำนาญงาน มีการส่งเสริมผู้แต่งโดยมีรางวัลสำหรับหนังสือที่แต่งดี นอกจากนี้การจัดจำหน่ายหนังสือมีปัญหา^๑

ปี ๒๕๑๕ เดียวกันนั้น อำไพ จันทร์จิระ ได้เขียนเรื่อง "ประวัติและวิวัฒนาการการพิมพ์หนังสือในประเทศไทย" เป็นวิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลจากการวิจัยปรากฏว่า ประเทศไทยเริ่มมีการพิมพ์หนังสือตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยมีมิชชันนารีชาวฝรั่งเศสเป็นผู้นำเข้ามาเผยแพร่ แต่เป็นการพิมพ์โดยใช้ตัวอักษรโรมัน การพิมพ์ตัวอักษรไทยเริ่มมีใช้ในรัชกาลที่ ๓ การพิมพ์หนังสือในสมัยแรก ๆ พระเจ้าแผ่นดินทรงใช้เป็นเครื่องมือในการจะทรงติดต่อกับราษฎร กิจกรรมการพิมพ์หนังสือเจริญสูงสุดในสมัยรัชกาลที่ ๖ แห่งราชวงศ์จักรี มีการผลิตหนังสือที่ดีมีคุณค่าทั้งในด้านคุณภาพและการทำรูปเล่มที่ดีขึ้นกว่าแต่ก่อน สำหรับปัญหาการผลิตหนังสือของไทยคือ ไม่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลอย่างเพียงพอ ขาดความร่วมมือระหว่างโรงพิมพ์ด้วยกันและคนไม่ชอบอ่านหนังสือ เพื่อที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว รัฐบาลควรส่งเสริมกิจการพิมพ์หนังสือ เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมประเภทอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นผลดีในการทำให้การผลิตหนังสือมีคุณภาพสูง และราคาการผลิตต่ำลง^๒

^๑Kamthon Sathirakul, "Evaluation of Book Development Activities: Thailand," in Reports Experts Meeting on Book Development in Asia 3-13 July, 1972, Tokyo (Tokyo: Book Development Centre, 1972), pp. 91-96.

^๒อำไพ จันทร์จิระ, "ประวัติและวิวัฒนาการการพิมพ์หนังสือในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕), ๒๖๓ หน้า.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ในการผลิต การเผยแพร่หนังสือตำราของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และค้นคว้าวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องนี้
๒. เพื่อศึกษาแนวโน้มในการผลิตหนังสือตำราในสาขาวิชาต่าง ๆ ทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ของมูลนิธิโครงการตำรา ว่าส่วนใหญ่จะมุ่งหนักไปในแนวสาขาวิชาใดบ้าง
๓. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการการผลิตหนังสือของมูลนิธิโครงการตำรา และเพื่อแหล่งผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษาอื่น ๆ ของไทย ที่จะได้เป็นแนวทางสำหรับการผลิตและการเผยแพร่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป
๔. เพื่อรวบรวมบรรณานุกรมหนังสือตำราที่ผลิตโดยมูลนิธิโครงการตำรา พร้อมทั้งจัดทำสารระสังเขป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาปัญหาการผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษาของไทยนี้ ได้ศึกษาเฉพาะปัญหาการผลิตหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เท่านั้น ศึกษาและจัดทำบรรณานุกรมพร้อมสารระสังเขปของหนังสือของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ที่ออกตั้งแต่วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ จำนวน ๓๔ ชื่อเรื่อง

สมมุติฐาน

๑. มูลนิธิฯ เป็นแหล่งผลิตหนังสือตำราชั้นอุดมศึกษาที่สำคัญของไทย
๒. การผลิตตำราของมูลนิธิฯ มีปริมาณน้อย และไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เนื่องจากขาดงบประมาณและบุคลากร
๓. หนังสือตำราที่ผลิตโดยแหล่งนี้ เป็นตำราวิชาการที่ได้มาตรฐาน

๔. ขาดประสิทธิภาพในการติดต่อระหว่างผู้ผลิต (มูลนิธิฯ) และแหล่งสะสมหนังสือ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ทำให้หนังสือตำราของมูลนิธิฯ ทั้ง ๆ ที่มีมาตรฐานสูงไม่เป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาประวัติและการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ โดยค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์อื่น ๆ และรายงานการประชุมของมูลนิธิฯ และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง

๒. ออกแบบสอบถามจำนวน ๒ ชุด เพื่อศึกษาการดำเนินงาน การผลิต และการเผยแพร่ตำราของมูลนิธิฯ และแหล่งสะสมตำราดังกล่าว

แบบสอบถามชุดที่ ๑ แก่ประธาน และคณะกรรมการของมูลนิธิฯ

แบบสอบถามชุดที่ ๒ แก่บรรณารักษ์ห้องสมุดสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และวิทยาลัยครู

๓. ศึกษาหนังสือของมูลนิธิฯ จำนวน ๓๔ ชื่อเรื่อง (จาก ๑๗ สิงหาคม ๒๕๐๙ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๒) เพื่อจำแนกสาขาวิชาและจัดทำบรรณานุกรมประกอบสาระสังเขป

๔. นำผลที่ได้มาวิเคราะห์

๕. สรุปผลการวิจัย เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

๖. จัดทำรายงานการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยเรื่องนี้

๑. ได้ทราบแนวทางการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการผลิตและการเผยแพร่ตำราของมูลนิธิฯ ทั้งเป็นประโยชน์ต่อแหล่งผลิตตำราประเภทเดียวกันอื่น ๆ ในการดำเนินการงานของตน

๒. ผลจากการวิจัยนี้ ช่วยให้ทราบแนวโน้มการผลิตหนังสือตำราของมูลนิธิฯ พร้อมทั้งส่งเสริมการผลิตตำราในสาขาวิชาที่ขาดแคลนตำรา ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการผลิตตำราชั้นอุดมศึกษาสำหรับวงวิชาการของไทยในอนาคต

๓. จากการศึกษานี้ช่วยให้ห้องสมุด ได้ทราบผลงานที่มูลนิธิฯ ได้ผลิตขึ้นแล้ว เพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดหาวัสดุเข้าห้องสมุด และการให้บริการ

คำนิยามหรือคำจำกัดความเฉพาะ

ห้องสมุดทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ หมายถึง ห้องสมุดกลางหรือห้องสมุดคณะของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอื่นที่เปิดสอนระดับอุดมศึกษา ที่มีหลักสูตรทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย